Adviesaanvraag DB aan stadsdeelcommissie

Stadsdeel:	Zuidoost
Onderwerp adviesaanvraag:	Voorlopig ontwerp (VO) herinrichting Hoogoorddreef-Oost en Flierbosdreef
Portefeuille:	Openbare ruimte en groen
Meegestuurde stukken:	1. Concept VO plankaart herinrichting Hoogoorddreef-Oost en Flierbosdreef; 2. Concept VO boek herinrichting Hoogoorddreef-Oost en Flierbosdreef.
Procesbegeleider:	G&O – Wanda van der Zijl, w.van.der.zijl@amsterdam.nl, 06 1928 3448; G&O – Henri Batterink, h.batterink@amsterdam.nl, 06 3127 2414.
Datum weekstart/staf:	3 september 2024
Datum stadsdeelcommissie:	24 september 2024 en 8 oktober 2024
Datum dagelijks bestuur:	17 december 2024
Registratienr. (optioneel):	…

Over adviesaanvragen door het DB: Conform de Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022:

- (art. 19, lid 2) vraagt DB de stadsdeelcommissie (SDC) om advies als het voornemens is gebiedsopgaven met belangrijkste vierjaren doelstellingen vast te stellen, alsmede de zo nodig jaarlijkse herijking daarvan, of op eigen initiatief een taak of bevoegdheid uit te oefenen waarbij uniforme openbare voorbereidingsprocedure in de zin van afdeling 3.4 van de Awb of inspraak in de zin van de Algemene Inspraakverordening aan de orde is;
- (art. 19, lid 6) legt DB significante ruimtelijke herinrichtingsprojecten tijdig voor advisering voor aan SDC;
- (art 31, lid 2) informeert DB SDC vooraf over inzet van financiële middelen en SDC wordt in gelegenheid gesteld daar advies over uit te brengen, waaronder voorstellen voor een andere inzet.

Bij besluitvorming maakt DB inzichtelijk wat advies van SDC is en hoe eventuele voorstellen of moties als bedoeld in art. 30, lid 3, zijn verwerkt. DB neemt advies van SDC over indien is vastgesteld met meerderheid van stemmen en past binnen stedelijke en budgettaire kaders. DB kan uitsluitend schriftelijk met zeer zwaarwegende redenen afwijken van advies of voorstel van SDC. (art. 19, lid 5)
Als standpunten van stadsdeelcommissieleden bij uitbrengen van advies uiteenlopen, worden in advies standaard alle verschillende standpunten binnen commissie kenbaar gemaakt. (art. 30, lid 5)

Adviesvraag dagelijks bestuur aan stadsdeelcommissie:
Formuleer hier de vraag aan de stadsdeelcommissie

Het dagelijks bestuur stadsdeel Zuidoost vraagt de stadsdeelcommissie om advies te geven op het voorlopig ontwerp herinrichting Hoogoorddreef-Oost en Flierbosdreef.

Toelichting VO:
De ontwikkelaars HODO en CBRE IM transformeren de bebouwing van Cluster 7. Cluster 7 is gelegen in de oksel van de Hoogoorddreef-Oost en de Flierbosdreef in de Amsterdamse Poort. Er worden ca. 664 woningen toegevoegd aan de reeds bestaande woningen van Ymere. De dreven bevinden zich op +1 maaiveldniveau. In 2023 zijn de transformaties van de Flierbosdreef 2-12, Zandkasteel Wonen en de internationale school afgerond. Deze gebouwen zijn gepositioneerd langs de dreven.
Met dit project wordt er een kwalitatief mooie groene openbare ruimte gerealiseerd. De dreven moeten worden heringericht om de bebouwing van Cluster 7 te kunnen ontsluiten op dreefniveau (+1 maaiveld). De dreven rondom het winkelcentrum zullen in de toekomst van functie veranderen. De dreven zijn nu alleen voor autoverkeer toegankelijk en worden getransformeerd tot groene stadsstraten die goed op elkaar aansluiten.
Door het maken van brede stoeppartijen, het toevoegen van substantieel veel groen en zitelementen, een betere verbinding met de Poort wordt het een fijn verblijfsgebied voor voetgangers die na realisatie van zowel dit project als de herinrichting van de Bijlmerdreef een rondje om de Poort kunnen wandelen.

In de huidige situatie zijn de Hoogoorddreef-Oost en de Flierbosdreef alleen toegankelijk voor autoverkeer. Er worden geen entrees van woningen ontsloten in de huidige situatie.

Participatie (informeren):

- Bij de volgende stakeholders zijn klanteisen opgehaald die meegenomen zijn in het ontwerp: van 't Hof Rijnland Vastgoedmanagement (beheerder The Framebuilding); Plaza Resident Services (beheerder van de Flier 2-12); Politiebureau; Wonam (Zandkasteel woningen); AICS (Zandkasteel school); CBRE IM en HODO (ontwikkelaars Cl. 7); Nood- en hulpdiensten; Vervoersregio Amsterdam; Afval en Grondstoffen; Project Marktplein Zuid; Project Bijlmerdreef; Project ABN Amro;
- Tijdens 'bouwen aan de poort' in juni 2023 hebben we met een informatiekraam gestaan en verschillende omwonenden geïnformeerd over het ontwerp;
- Aangezien de nieuwe woningen van Cluster 7 nog moeten worden gebouwd, zijn de nieuwe bewoners nog niet meegenomen in het ontwerptraject;
- Na bestuurlijk traject bij het stadsdeel wordt het VO met de bewonerscommissie van de Amsterdamse Poort gedeeld met het verzoek het VO te delen met hun achterban. Als er veel vragen komen, organiseren we een informatiemoment waarin we het VO toelichten;
- Er wordt een nieuwsbericht op de ArenAPoort projectenpagina gepubliceerd. Dit bericht wordt meegestuurd in de nieuwsbrief van stadsdeel Zuidoost;
- Vóór start uitvoering wordt er een informatiebijeenkomst gehouden waarin de bewoners van de Amsterdamse Poort de gelegenheid krijgen om geïnformeerd te worden over de uitvoering. Tijdens deze bijeenkomst informeren wij hoe de bereikbaarheid, levendigheid, veiligheid en communicatie tijdens de uitvoeringsfase wordt geborgd. Ook wordt ervoor gezorgd dat de contactgegevens van de omgevingsmanager en gebiedsmakelaar bekend zijn, zodat de bewoners altijd met zorgen en klachten ergens terecht kunnen. Daarnaast wijzen we de bewoners op de bouwapp die we bij de realisatiefase gaan gebruiken.

Uitgangspunten voorlopig ontwerp herinrichting Hoogoorddreef-Oost en Flierbosdreef:

De functie van de dreven veranderen van autoweg naar stadsstraat. Er komt een brede stoep met veel groen, zitelementen, plantvakken, speelgelegenheid en afvalvoorziening.

De Hoogoorddreef-Oost en Flierbosdreef zijn nu alleen voor autoverkeer toegankelijk en worden getransformeerd tot groene stadsstraten. Mede door de komst van de nieuwbouw en de ontsluiting van entrees op dreefniveau is het noodzakelijk de dreven toegankelijk te maken voor voetgangers. Uit mobiliteitsonderzoek is gebleken dat de Hoogoorddreef-Oost kan functioneren met 2x1 rijbaan. Hierdoor is het mogelijk om aan de kant van de bebouwing, aan de noordzijde van de Hoogoorddreef-Oost een brede stoep van ca. 15 meter te realiseren voor voetgangers met veel groen, zitelementen, speelvoorzieningen en afvalvoorzieningen. De Hoogoorddreef-Oost is en blijft vooralsnog een 50 km weg. Wanneer vanuit de centrale stad wordt bepaald dat de Hoogoorddreef-Oost teruggaat naar 30 km per uur dan kan dat gemakkelijk door het aanpassen van belijning en plaatsen van bebording.

Overbrugging tussen bestaand viaduct en nieuwbouw Flierbosdreef

De Flierbosdreef bestaat voor het grootste gedeelte uit een viaduct. Onder het viaduct is een parkeergarage, de onderdoorgang van de Poort naar het Anton de Komplein en winkels. Tussen het bestaande viaduct en de beoogde nieuwbouw van Cluster 7 aan de Flierbosdreef zit een 'gat' van circa 4 meter. Deze ruimte wordt opgevuld door een constructie, oftewel een nieuw viaduct waardoor de ruimte tussen de nieuwbouw en het bestaande viaduct wordt overbrugd. Op deze overbrugging wordt het maaiveld ingericht zodat de entrees van de nieuwe woningen van Cluster 7 aan de Flierbosdreef ontsloten kunnen worden en er een fijne groene verblijfsplek voor bewoners en voetgangers kan worden gerealiseerd.

Klimaatadaptatie

Als gevolg van het toevoegen van substantieel veel groen wordt aanzienlijk bijgedragen aan het tegengaan van hittestress en wateroverlast. Op stoeppartijen worden groenvakken gerealiseerd. Op de Flierbosdreef komt een groene middenberm. Windhinder wordt verminderd door het toevoegen van strategisch geplaatst groen in de groenvakken met op de randen zitelementen. Groen in de rug zorgt voor minder windhinder. Wateroverlast wordt zoveel mogelijk beperkt door het gebruik van retentiekratten.

Materialiseren en groen

Dit ontwerp is een nadere uitwerking van het Plan Openbare Ruimte ArenAPoort waarin kaders en ambities zijn vastgelegd voor de ontwikkeling van openbare ruimte in ArenAPoort. De openbare ruimte wordt zoveel mogelijk ingericht conform de Puccini-bijzonder methode met gangbare, mooie en duurzame materialen die aansluiten op de omgeving. In het voorlopig ontwerp sluiten we zoveel mogelijk aan bij het ontwerp van de Bijlmerdreef om de dreven goed op elkaar aan te laten sluiten. Bij de zitelementen wordt rekening gehouden met senioren en worden rugsteunen, en armleuningen geplaatst. Ook wordt in het maaiveld 'spelen' gestimuleerd. De leuningen van twee viaducten, met een beoogde orde 2 (monumenten) waardering aan de Hoogoorddreef-Oost, worden aan de stoepkant opgehoogd om overklimbaarheid tegen te gaan. De uitwerking daarvan is afgestemd met de commissie omgevingskwaliteit waarin ook Monumenten & Archeologie inzit.

Ondergrondse afvalvoorzieningen in het ontwerp
In het voorlopig ontwerp zijn er in overleg met Afval en Grondstoffen ondergrondse afvalvoorzieningen meegenomen. Er worden voldoende ondergrondse afvalvoorzieningen geplaatst voor zowel de bestaande woningen binnen Cluster 5, als voor de reeds opgeleverde nieuwbouwwoningen van The Framebuilding. Ook voor de bestaande en de toekomstige woningen in Cluster 7 worden er voldoende ondergrondse voorzieningen geplaatst. In de overbrugging (zie Ad.1.b.) worden 4 ondergrondse afvalcontainers geplaatst. Omdat er in de nieuwe herinrichting ondergrondse afvalcontainers voor Cluster 5 en 7 worden geplaatst, zal de ongedierteoverlast op de loopdekken verminderen.

Voorlopig ontwerp herinrichting Hoogoorddreef-Oost en Flierbosdreef en Plan Openbare Ruimte (POR) ArenAPoort
Parallel aan het opstellen van het voorlopig ontwerp herinrichting Hoogoorddreef-Oost en Flierbosdreef, is het Plan Openbare Ruimte (POR) ArenAPoort opgesteld. In het POR worden kaders en ambities beschreven voor de inrichting van de openbare ruimte in het projectgebied ArenAPoort waar de herinrichting Hoogoorddreef-Oost en Flierbosdreef onderdeel van uitmaakt. Kaders en ambities vanuit het POR zijn meegenomen in dit voorlopig ontwerp. Het POR wordt in het eerste kwartaal 2025 voor vaststelling door het DB van het stadsdeel aangeboden. Ten tijde van de totstandkoming van dit stuk is de planning nog niet bekend. Door de tijdsafhankelijkheid en de voortgang van de ontwikkeling van Cluster 7 zijn we genoodzaakt vooruitlopend aan de besluitvorming van het POR het concept VO van de herinrichting Hoogoorddreef-Oost en Flierbosdreef voor te leggen aan het bestuur van het stadsdeel en kan niet gewacht worden tot vaststelling van het POR.

De vervolgstappen na bestuurlijk traject
Na het bestuurlijk traject binnen het stadsdeel, wordt het definitieve maaiveldontwerp opgesteld. Daarna volgt de technische uitwerking, opdrachtverstrekking aan aannemer en de uitvoering van de herinrichting. Tijdens het opstellen van het definitief ontwerp worden de benodigde aanwijsbesluiten voor de toekomstige afvalvoorzieningen voorbereid en voorgelegd aan het stadsdeel.

Financiële onderbouwing
Het plan heeft geen financieel effect op de budgetten van het stadsdeel Zuidoost.
Kosten die worden gemaakt voor de aanleg van de nieuwe openbare ruimte worden gedekt vanuit de Grondexploitatie gebiedsontwikkeling ArenAPoort.

Advies stadsdeelcommissie:
Advies van de stadsdeelcommissie aan het dagelijks bestuur

De stadsdeelcommissie Zuidoost heeft met interesse kennisgenomen van de adviesaanvraag van het dagelijks bestuur en het voorlopig ontwerp herinrichting Hoogoorddreef-Oost en Flierbosdreef.
Onderstaand geeft de stadsdeelcommissie de volgende aandachtspunten en aanbevelingen mee.

- Woningbouwplannen cluster 7

De adviesaanvraag beperkt zich tot de openbare ruimte en de herinrichting van de Hoogoorddreef-Oost en Flierbosdreef. In de adviesaanvraag ontbreekt de context en fasering. Momenteel vinden er sloopwerkzaamheden plaats ten behoeve van de realisatie van nieuwbouw in cluster 7. Omdat het nu alleen over de inrichting van de openbare ruimte gaat en niet over de geplande woningbouw dreigt op de achtergrond te raken dat wethouder Van Dantzig in mei 2023 de gemeenteraad in een raadsinformatiebrief heeft geïnformeerd over het besluit dat de sociale

huur in cluster 7 wordt geschrapt; in juli 2023 zijn hierover door lid Simons GroenLinks schriftelijke vragen gesteld, gevolgd door beantwoording door het dagelijks bestuur in oktober 2023.
De stadsdeelcommissie is verheugd over het feit dat het besluit om de nieuwbouw van sociale huurwoningen te schrappen kennelijk is teruggedraaid, zoals toegelicht door de heer Blom in de stadsdeelcommissievergadering van 24 september jl., en overleg tussen het dagelijks bestuur en woningcorporatie Ymere er inmiddels toe heeft geleid dat 30-40% sociale huur wordt gerealiseerd, waaronder woonzorgvoorzieningen voor ouderen. Dit levert een bijdrage aan de invulling van het ongevraagd advies ouderenhuisvesting van de stadsdeelcommissie (juli 2024) aan het dagelijks bestuur. De stadsdeelcommissie verzoekt het dagelijks bestuur te worden geïnformeerd over de inhoud van deze plannen en overige programmawijzigingen die zich hebben voorgedaan; inclusief een bevestiging wethouder Van Dantzig dat het eerdere besluit (mei 2023) om af te zien van de bouw van sociale huurwoningen is teruggedraaid.

- Participatie

De stadsdeelcommissie heeft in eerdere adviezen het belang benadrukt om in de planvorming van openbare gebouwen en de openbare ruimte in een vroeg stadium het platform gehandicapten te betrekken, en dat nog een keer bekrachtigd in de aangenomen Motie opnemen Integrale Toegankelijkheid in strategisch beleid van het lid Luqman PvdA (februari 2024). De stadsdeelcommissie adviseert alsnog consultatie van belangenbehartiging van het Platform Gehandicapten Zuidoost (PGZO). Deze belangen zijn reeds meegenomen in de consultatie van Cliëntenbelang Amsterdam die de rol als belangenbehartiger van gehandicapten binnen de gemeente Amsterdam vervult. Bovendien is bij het opstellen van het Plan Openbare Ruimte ArenAPoort, waarvan dit voorlopig ontwerp een verdere uitwerking is, het PGZO geconsulteerd. Cliëntenbelang heeft veelvuldig contact met Platform Gehandicapten Zuidoost. Daarmee zijn de belangen van het PGZO in het VO geborgd. De, door clientenbelang gegeven, adviezen zijn verwerkt in het Voorlopig Ontwerp.
Bovendien zijn er in de huidige fase van sloop en het bouwrijp maken van de grond voor de bouw van cluster 7 al problemen met de toegankelijkheid van de loopdekken van de bestaande woningen omdat voetgangersgebieden zijn afgesloten en liften in de parkeergarage en Shopperhal onbereikbaar zijn.
Aanbeveling: de stadsdeelcommissie roept het dagelijks bestuur op om de bereikbaarheid van de loopdekken te verbeteren tijdens de sloop- en bouwfase voor gehandicapten, en te zorgen voor openbare liften op de Bijlmerdreef en in het ontwerpplan van cluster 7.

- Verandering van functie van de dreven van autoweg naar stadsstraat

De stadsdeelcommissie staat positief tegenover de aandacht voor groen op de dreven en het gebruik van beide dreven als voetgangersgebied. In het voorlopig ontwerp staat dat aan beide dreven een brede stoep wordt toegevoegd met veel groen, zitelementen, plantvakken, speelgelegenheid en afvalvoorziening.

- Groen en klimaatadaptatie

In het ontwerp wordt voor de Hoogoorddreef uitgegaan van een groenstrook naast de autobaan, zonder middenstrook. Bij de Flierbosdreef wordt uitgegaan van een groenstrook naast de autobaan, aan de kant van de woningen, met tussen de beide autorijbanen een middenberm. Het dagelijks bestuur geeft geen toelichting waarom bij de Flierbosdreef gekozen wordt voor een middenstrook terwijl daar bij de Hoogoorddreef juist van is afgezien, om zodoende meer voetgangersruimte te creëren. Vooralsnog heeft het de voorkeur van de stadsdeelcommissie om optimaal gebruik te maken van de mogelijkheid voor toevoeging van een wandelgebied aan de dreven en zien we de ruimte die nu wordt gereserveerd voor een middenberm op de Flierbosdreef liever terug in de groen/ wandelstrook langs de rijbaan.
Aanbeveling: licht in het finale advies toe op basis van welke afwegingen bij de Flierbosdreef is gekozen voor een groenstrook en bij de Hoogoorddreef niet.

- Verkeersveiligheid

De groenstroken langs de autorijbanen zijn bedoeld voor voetgangers. In de adviesaanvraag en in het voorlopig ontwerp wordt niet duidelijk gemaakt hoe kan worden voorkomen dat ook andere weggebruikers (fietsers, fatbikes, etc.) gebruik maken van de groenstrook, wat tot onveilige situaties kan leiden voor voetgangers.
Aanbeveling: neem in het ontwerp elementen op die ervoor zorgen dat de groenstrook alleen geschikt is voor voetgangers en zij niet worden gehinderd door andere weggebruikers.

- Sociale veiligheid

Een voetgangersstrook boven het maaiveld kan leiden tot onveilige situaties en een gevoel van onveiligheid. In het ontwerp kan beter worden uitgewerkt welke maatregelen worden getroffen om de sociale veiligheid te bevorderen en schaduwplekken (avond/nacht) tegen te gaan (lichtplan).

- Overbrugging tussen bestaand viaduct en nieuwbouw Flierbosdreef

Op dit moment bevindt zich onder de Flierbosdreef een voetgangersgebied dat toegang geeft tot de Amsterdamse Poort. Maar een deel van de ruimte onder het viaduct is loze ruimte, die zich goed zou kunnen lenen voor inpandig parkeren, opslagruimte (voor de markt), werkruimtes, etc. In het ontwerp kan beter worden toegelicht hoe de ruimte onder de dreef beter kan worden benut en voor welke functies.

- Afvalvoorzieningen

In het voorlopig ontwerp zijn ondergrondse afvalvoorzieningen (glas, papier/karton, rest, gft) meegenomen voor zowel cluster 5 als cluster 7. In het ontwerp is onvoldoende uitgewerkt welke maatregelen worden getroffen om de ongedierteoverlast op de loopdekken te verminderen. Ook ontbreekt een plan voor aparte inzameling van blikjes. Aanbeveling: maak duidelijk welke maatregelen worden getroffen om de ongedierteoverlast op de loopdekken te verminderen.

We zien bovenstaande aandachtspunten en aanbevelingen graag terug in het finale advies van het dagelijks bestuur.

Reactie DB:

Reactie van het dagelijks bestuur aan de stadsdeelcommissie

Allereerst gaat het dagelijks bestuur in op de punten die genoemd worden in het vastgestelde advies van de stadsdeelcommissie.

Punten/onderwerpen advies stadsdeelcommissie

- Woningbouwplannen cluster 7

De stadsdeelcommissie heeft het dagelijks bestuur verzocht om te worden geïnformeerd over de ontwikkeling van Cluster 7, de inhoud van deze plannen en de programmawijzigingen die zich hebben voorgedaan; inclusief een bevestiging van wethouder Van Dantzig dat het eerdere besluit (mei 2023) om af te zien van de bouw van sociale huurwoningen is teruggedraaid. Het dagelijks bestuur zorgt ervoor dat de stadsdeelcommissie hierover geïnformeerd wordt.

- Participatie

De stadsdeelcommissie heeft in eerdere adviezen het belang benadrukt om in de planvorming van openbare gebouwen en de openbare ruimte in een vroeg stadium het Planvorm Gehandicapten Zuidoost (PGZO) te betrekken. Dit is nog een keer bekrachtigd in de aangenomen Motie opnemen Integrale Toegankelijkheid in strategisch beleid van het lid Luqman PvdA (februari 2024). Voor wat betreft het maaiveldontwerp is er tijdens het opstellen van het VO rekening gehouden met de toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Het ontwerp is hierop door een adviseur van Ruimte en Duurzaamheid gecontroleerd. Deze adviseur heeft maandelijks overleg met Cliëntenbelang Amsterdam. De stadsdeelcommissie adviseert alsnog consultatie van belangenbehartiging van het Platform Gehandicapten Zuidoost (PGZO). Deze belangen zijn reeds meegenomen in de consultatie van Cliëntenbelang Amsterdam die de rol als belangenbehartiger van gehandicapten binnen de gemeente Amsterdam vervult. Bovendien is bij het opstellen van het Plan Openbare Ruimte ArenAPoort, waarvan dit voorlopig ontwerp een verdere uitwerking is, het PGZO geconsulteerd. Cliëntenbelang heeft veelvuldig contact met Platform Gehandicapten Zuidoost. Daarmee zijn de belangen van het PGZO in het VO geborgd. De, door clientenbelang, gegeven adviezen zijn verwerkt in het voorlopig ontwerp. Voor wat betreft de ontwikkeling van Cluster 7 is de toegankelijkheid voor mensen met, maar ook zonder beperking tijdens de bouwfase minder. In het ontwerp van de nieuwbouw van Cluster 7 is een openbare lift opgenomen in de nieuw te realiseren Shopperhal. Deze lift zal van 's ochtends vroeg tot 23:00 uur toegankelijk zijn voor gebruikers. Ook wordt er een openbare lift gerealiseerd op de Bijlmerdreef nabij de halte van het OV tussen Cluster 4 en 6. Deze lift zal 24/7 toegankelijk zijn voor gebruikers. Ook is de lift in het stadsdeelkantoor toegankelijk gemaakt voor bezoekers.

- Groen en klimaatadaptatie

De stadsdeelcommissie vraagt het dagelijks bestuur om in het finale advies toe te lichten waarom er op de Flierbosdreef wel een groene middenberm in het ontwerp is meegenomen en waarom niet op de Hoogoorddreef. Hieronder licht het dagelijks bestuur toe waarom dit zo is.

Eerder in het ontwerptraject werd voor de Hoogoorddreef-Oost uitgegaan van 3 rijstroken, waarvan 2 in de rijrichting west-oost en 1 rijstrook van oost-west. Daartussen was een groene middenberm bedacht en een smalle stoep aan de noordzijde van de Hoogoorddreef. Dit wegontwerp is voor advies aan de diverse toetsgremia voorgelegd. Hieruit kwam naar voren dat de toegankelijkheid van de expeditiehoven en de parkeergarages voor autoverkeer aan de Hoogoorddreef niet zou kunnen worden gewaarborgd als er beheer uitgevoerd zou worden aan de eerder bedachte groene middenberm.

Gedurende het ontwerptraject werden ook de onderzoeksresultaten bekend in het kader van het mobiliteitsplan ArenAPoort/Zuidoost. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat de Hoogoorddreef-Oost teruggebracht zou kunnen worden naar 2x1 rijstrook. Door het wegvallen van 1 rijstrook en de middenberm ontstond er in het ontwerp ruimte om een brede stoep met veel groen met alle benodigde voorzieningen (afval, kabels en leidingen etc.). Daarnaast is het ook echt gebruikersgroen op de stoep in tegenstelling tot de eerder bedachte groene berm omdat deze niet toegankelijk zou zijn voor gebruikers.

De commissie adviseert om de groene middenberm op de Flierbosdreef te schrappen zodat er meer ruimte wordt gecreëerd voor een brede groene stoep aan de westzijde van de Flierbosdreef.
Het DB adviseert om de groene middenberm op de Flierbosdreef in het ontwerp te handhaven.
Aan de westzijde van de Flierbosdreef wordt een brede stoep gerealiseerd op de locatie waar de overbrugging de afstand van het huidige viaduct en de nieuwbouw van Cluster 7 overbrugt. Door deze overbrugging ontstaat er ruimte voor een brede stoep en kan de groene middenberm op de Flierbosdreef gehandhaafd blijven.

- Verkeersveiligheid

De stadsdeelcommissie heeft gevraagd om elementen in het ontwerp op te nemen die ervoor zorgen dat de stoepen niet toegankelijk worden voor fietsers/fatbikes etc.
Het dagelijks bestuur geeft aan dat de stoepen niet toegankelijk zijn voor fietsers/fatbikes. De uit- en ingangen van de fietsparkeergarages en de langzaam verkeerroutes liggen op maaiveldniveau en niet op dreefniveau waardoor het niet voorzienbaar is dat fietsers/fatbikes gebruik gaan maken van stoepen. Als blijkt dat er na realisatie van dit project toch fietsverkeer plaatsvindt op de stoep dan worden er elementen toegevoegd die de toegankelijkheid van het fietsverkeer beperken.

- Sociale veiligheid

De stadsdeelcommissie maakt zich zorgen dat de voetgangersstrook boven het maaiveld in de toekomst leidt tot onveilige situaties en een gevoel van onveiligheid.
Het dagelijks bestuur geeft aan dat er in het lichtplan rekening gehouden wordt met het voorkomen van schaduwplekken en onveilige hoekjes door op deze plekken verlichting te realiseren. Er wordt in het maaiveldontwerp rekening gehouden dat er geen (onveilige) schaduwplekken worden gecreëerd.

Omdat entrees van woningen van Cluster 7 worden ontsloten op de nieuw te realiseren stoepen, maar ook omdat woningen uitkijken op de stoep komt dit ten goede van de sociale veiligheid. In het ontwerp worden ondergrondse afvalvoorzieningen voor Cluster 7 (nieuwbouw en bestaande woningen) en Cluster 5 (The Framebuilding en bestaande Ymere woningen) meegenomen. Hierdoor ontstaat er levendigheid op de stoep, omdat mensen hun afval daar naartoe moeten brengen. Dit komt de sociale veiligheid ten goede.

- Overbrugging tussen bestaand viaduct en nieuwbouw Flierbosdreef

De stadsdeelcommissie vraagt of er in het ontwerp kan worden toegelicht hoe de ruimte onder de Flierbosdreef, en dan specifiek onder de overbrugging beter kan worden benut. Het dagelijks bestuur geeft aan dat dit buiten de scope van het project ligt. De ruimte onder de nieuwe overbrugging wordt in erfpacht uitgegeven aan CBRE IM. De ruimte onder de overbrugging is erg klein omdat deze ruimte wordt benut voor de pijlers (dragers) van de overbrugging.

Ook worden er ondergrondse afvalvoorziening meegenomen waardoor de ruimte wordt beperkt voor andere functies. De ruimte onder het bestaande viaduct ter hoogte van Cluster 7 is al in erfpacht uitgegeven aan CBRE IM.

- Afvalvoorzieningen

De stadsdeelcommissie vraagt het dagelijks bestuur om duidelijk aan te geven welke maatregelen er worden genomen om de ongedierteoverlast op de loopdekken te verminderen.
Het dagelijks bestuur geeft aan dat de loopdekken van Cluster 7 en 5 volledig worden afgesloten. Van afvalvoorzieningen is op de loopdekken in de toekomst geen sprake meer. In het maaiveldontwerp worden ondergrondse afvalvoorzieningen in de brede stoeppartijen meegenomen voor Clusters 5 en 7 waardoor overlast van ongedierte door afval op de loopdekken tegengegaan wordt. Het dagelijks bestuur adviseert om in het DO maatregelen op te nemen voor aparte inzameling van blikjes en flesjes waar statiegeld op zit. Op dit moment vindt er in binnen het project ArenAPoort een pilot plaats hoe dit het beste kan worden opgevangen. Het project zal de aanbevelingen vanuit deze proef meenemen in het ontwerp.